Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 28. szám. Vasárnap, julius 14.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Fél évre . . . 8 kor. Negyedévre . . 2 kor.
4 „ Egyes szám ára — „

Szerkesztővel értekezhetni; kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmatmi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vetetnek.

Társadalmi forrongás.

Magyarország az utolsó három évtizedben hatalmas társadalmi s gazdasági átalakuláson ment keresztül. A 48-as, illetőleg a 67 es utáni nagy idők visszaszerezték a nemzetnek azokat a jogokat, melyeknek segélyével megteremthette az ujjászületett Magyarországot,

Nagy és véres volt e harcz, melyen lerázta e nemzet hosszu évszázados rabbilincseit.

Szabad volt s a szabadság mámorában, a kivivott jogok birtokában boldognak érezte magát! Boldog, mint aki hosszu sötét rabság után, az első napsugár örömteljes fényét megláthatja. Ez az ország valóságban ittas volt a dicsőség mámorában! Megnyiltak a lelkek, érezni kezdtek a szivek, testvér testvérrel jobbot fogott; megnyiltak a gondolatszabadság kapui, s a legradikálisabb eszméknek és reformoknak adtak utat a lethargikus álomban szenvedő nép közzé. Lehullott a rabbilincs az iparról, a kereskelemről. Szabad lett az ipar, szabad a kereskedelem! Ébredt a nemzet!

Szép s soha el nem felejthető, emlékezetes idők voltak ezek!

Azóta ötven év mullott el. Csak ötven év, egy nemzet történetében csak rövid idő, és a nemzet mégis megfeledkezett önön magáról. Aki pedig önönmagáról meg feledkezik, annak testét előbb utóbb férgek, ragadó férgek lepik el, melyek müködésre képtelenné, élettelenné tudják tenni azt.

Ilyen rágódó férgek lepték el a haza testét. Tán soha nem volt oly laza az összetartó kapocs a magyar társadalom között, mint ma. Pedig tudjuk, hogy éppen ez az összetartás tartotta fenn a nemzetet ezer esztendeig e rögös földön s vivta ki számára a negyvennyolczas idők nagy eszményeit.

Mintha megtagadta volna önnönmagát a nemzet! Nem emlékszünk időre, mikor az egyes társadalmi osztályok, foglalkozási ágak oly békétlenek, megelégedetlenek lettek volna sorsukkal, mint ma!

Nem érheti egy nemzetet nagyobb baj, sulyosabb veszteség, mintha testének belsejében tör ki viszály, forrongás!

S ha ez ki üt, akkor jaj annak az országnak, mely rágódó, krónikus betegségének orvoslására radikális és gyors gyógyszert nem alkalmaz. Mert ha beteg a nép, beteg az ország, melylyel annak függetlensége, szabadsága veszélyeztetve van.

Ha széjjeltekintünk az ország területén s nem hunyjuk be szemeinket s nem dugjuk be füleinket, akkor valóban megdöbbentő jelenségekre kell bukkannunk.

Itt a bün, ott a kétségbeesés, emitt az éh-halál alakjában pusztit közöttünk, minden bajok forrása a nyomor.

Megmozdult a nemzet napszámosainak, az ország millionyi számüzöttjeinek óriási tömege, melyre fegyvert a nyomor nyujtott. Telve az ország égbekiáltó jajokkal és keservekkel! Napról-napra halljuk, olvassuk az egyes társadalmi osztályok békétlenkedését, forrongását

Minden társadalmi osztály tömörülni igyekeznek, számitva arra, hogy a tömeg kivánsága a kormány részéről jobban lesz meghallgatva; a munkásosztály már rég szervezkedett, de nem igen lesz bajaikon segitve.

A kisiparosok most szervezkednek országszerte a „Kisiparosok országos szövetsége" kebelében. Mindenfelé az országban mozgalmat inditanak helyzetük javitása érdekében. Legujabban pedig az állami tisztviselők, köztük a vasuti tisztviselők is országosan mozgolódnak.

És nem itélhetjük el sem a kisiparosok, sem pedig az állami tisztviselők mozgolódását. Ha czélt akarnak elérni és a kormányt orvoslásra akarják birni, akkor jól teszik, ha minden helyen csatlakoznak a mozgalomhoz s közös érdekükben segitik saját testvéreiket. Mert ugyan ki hallja a mindennapi életnek kenyér utáni nagy és lármás küzdelemben egy kétségbeesett nép hangját? Ki veszi észre egy ember halálküzdelmét a toronymagasságig vergődő habok közt?

TÁRCZA.

Apa.

Irta Gosztonyi Jenő.

A kicsi szőke asszony homlokát erősen oda szoritotta az ablak üvegtáblájához. Merev tekintettel bámult az utczára, hol alig lézengett ember. Ólmos-szürke köd ülte meg a levegőt, mely fojtja a tüdőt és támolyog, aki beszivja. Kábult fővel lődörgött valami részeg munkás a járdán és hirtelen lerogyott a gázlámpa tövébe A halavány láng gyér világosságánál alig volt kivehető az alakja, de a tompa zuhanas, mit esése okozott, felverte a kis halvány asszonyt merengő almodozásából. De egy pillanat mulva ismét elmerült gondolataiba és még lázasabb türelmetlenséggel varta férjét.

A férj künn térdelt a temetőben, a nyirkos, rögös földön és kinosan zokogva borult egy frissen hantolt, parányi sir fölé. Kebléből szaggatottan tört elő néhány idétlen hang. azután kezeit összekulcsolva könyökére ereszkedett és mig könnyei harmatként peregtek alá arczán, tompa fásultsaggal nézett maga elé Emlékében könnyü libbenéssel röppentek a mult tarka képei. Ködfátyolon keresztül szemlélte őket, amint előtte sorrendben kegyetlen pontossággal elvonultak.

Mert a sirban, melyre fáradtan dőlt most, gyermeke nyugszik. Göndörtürtös kis leányka, kinek ébenfekete volt a haja és égszinkék a szeme. És pajkos derültség sugárzott belőlük mindig, még tegnap is, mikor gyönge, beteg teste a halállal vivódott.

Magdának hivták. Atyja volt csak, anyja nem. Elvesztette, mikor a világra jött. Az ő születése megölte az anyját. Kiszenvedett, miután forrón magához ölelte és megcsókolta. . . Csak egyszer. Piros jegy volt a leányka homlokán. Amig élt, ott égett az anyja egyetlen csókja. Annak mézével szallt a másvilágra,

És az apa keblét most kinosan marczangolja arra a jelenetre való visszaemlékezés, mikor a gyermeket anyja az ő szerető gondjaira bizta. Elhaló sóhajszerü hangon suttogta:

— Árpád, nem hagyod el. Esküdj meg anyád emlékére. Hisz te ösmerted az anyádat és szeretted életében.

Itt valami mondhatatlan keserüség elfojtotta hangját és lezárta szempillait.

De ismét felnyitotta és pillantásaival a zokogó, roskadozó fiatal embert kereste. Tulvilági derültség sugárzott belőlük és Árpád majd megvakult a tekintetétől.

— Árpád — nyögte csukló hangon — add ide a kezed.

A férfi szó nélkül, öntudatlanul engedelmeskedett.

— Megigéred, amit kértem?

— Meg én, Lizelle.

— Akkor nyugodtan halok meg.

És a nyöszörgő csecsemőre vette megtört tekintetét, falnak fordult és kilehelte lelkét.

A férfi lerogyott az ágy szélére és csendesen sirt. Néma szánakozassal nézte az ápoló, ki a meginditó jelenetnek tanuja volt s az asztal mellett leborulva, halkan fohászkodott a kedves testvér.

A gyermek éktelen sivalkodása felrázta merengéséből az ápolót. A gyorsforralón theát főzott, hogy éhét csillapitsa. Holnap már ugy sem lesz itt sem ő, sem az anyja. Az anyát elviszik a hullaházba és fiatal törekvő ifjak, a tudomány jövendő apostolai szétnyisziják kihült testét hidegen, érzéketlenül. A gyermeket meg valami szegény asszony gondjaira bizza ez az előkelő fiatal ur és ott addig csenevészedik, mig elpusztul.

Mert a kis Magda törvénytelen magzat volt, a szerelemnek bünben fogant gyümölcse:

Anyja a fiatal ur nénjénél volt szobalány. A czda viruló volt és ude, termete hajlékony és karcsu. Igy hat könnyen szemet szurt az akkor még törekvő jogásznak. De Árpád is csinos fiu volt. Sok asszony szivesen elhalmozta

Épp ezért tömörülni kell, hogy az élet viszontagságaival szembeszállhassunk. Ha egy egyén emeli fel szavát, az még az országra nézve nem bir sulylyal, de ha az egyénekből alkotott tömeg sulyt ad fellépésének s követeli, hogy meghallgassák, az már félelmetes az ország jólétére nézve. Mert ha a tömeg a maga szükséglete szerinti méltányos jogokat akarja és kéri, annak er kölcsi alapja van és ügyük vesztett nem lehet. Amely követeléseknek pedig van erkölcsi alapja, azok emberi jog szerint elvitázhatatlanok és rokonszenvre érdemesek.

A zászló, amelyen ezen emberi jog szerinti követelések vannak felirva, az tiszta és becsülésreméltó a társadalom és kormány részéről egyaránt.

A kisiparosok és az állami tisztviselők tehát jogosan tüzték ki zászlójukat, hogy azok gyülekezzenek mögéje, akik egygyé és erőssé akarnak lenni az elérhető czélok felé való tisztességes, komoly, férfias tö rekvésben.

És ha e zászló körül békés küz delem, vértelen harcz fog folyni az egyesnek és az összességnek érdekeiért, ugy az áldás nem fog elmaradni.

A magyar társadalomnak, a kormányvak azonositani kell magukat a küzdők létérdekeivel, hogy mig egyrészt — a szocializmus meggátlása czéljából — odasegitsék őket a méltányosan elérhető jogok és előnyök földjére, addig másrészt őrködjenek a fölött, hogy meggondolatlanság, félrevezetés ne késztese őket igazságtalan, erőszakos tettekre,

Vegye kezébe tehát az ügyet a kormány, s járjon közbe, hogy minden nagyobb forrongás és vérfolyás nélkül haladhasson e sokat szenvedett haza azokon az utakon, melyeken ezer éve halad a boldogulás, jólét felé.

Gerő Ernő.

A gazdasági munkások

segélypénztára.

— Egy kis beszámoló. —

Még csak alig félesztendeje annak, hogy az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár — ez a legujabb emberbaráti intézmény — életbelépett és már is fényes bizonyitékát adta annak, hogy milyen égető szükség volt nálunk ennek a segélypénztárnak a megalakitására.

Ugyan mi is a czélja ennek az intézménynek?

Ujra felteszszük ezt a fontos kérdést, mert mig ezt nem tudjuk, nem érthetjük meg igazi jótékony hatását.

Ennek az emberbaráti intézménynek az a czélja, hogy a földmives embert, aki napról-napra való keresményéből vagyont nem gyüjthet, öregsége idejére megbiztositsa afelől, hogy nem irgalom-kenyéren kell tengődnie. Vagy ha baleset éri, akkor sem fog sem maga, sem családja nyomoruságra jutni. Mert a segélypénztár tagjait vagy ezek halála esetén ezek feleségét és gyermekeit segélyezi, gyámolitja.

Aki tehát tagja a segélypénztárnak, az nyugodtan végezi nehéz munkáját, mert nem gyötri őt az örökös gond, hogy mi lesz hitvesével, apró gyermekeivel, ha munkabiró karja ellankad és a kasza, kapa ki esik kezéből.

A segélypénztár félesztendős müködése világosan bizonyitja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak hat hónapja, hogy a segélypénztár hasznos müködését megkezdte és már eme rövid idő alatt 203 földmives jutott abba a szomoru helyzetbe, hogy jó tétemény kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalom kenyéren tengődni.

A beállott baleset 14 földmivelőt megölt. Mind a 14 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd segélypénztár 1901. évi január hónap óta baleset miatt való halál esetében a következők családjának adott 400—400 korona segélyt:

1. Csirke Mátyás, Tápió-Szele. A tehén ugy megrugta, hogy hasában belső vérzést kapott.

2. György András, Tápió Györgye. Fegyvere véletlenül elsült, ugy, hogy a golyó szivébe furódott.

3. Kúm János, Szemcse-Csehi. Pinczeásás közben a föld reászakadt

4. Bazsó János, Szend. Szalmásszekérről egy keritésre esett, melynek léczei hasába furódtak.

5. Szalai János, Pápa. Az eldőlt pajtakapu agyonütötte.

6. Kovács Péter, Kis-Récze. Meggyilkolták.

7. Kovács Imre, Nádudvar. Gabonával megrakott szekérről lebukott, a kerekek keresztül mentek rajta.

8. Spos Balázs, Solymos. Az erdőben agyonlőve találták.

9. Bogdán Sándor, Felső-Józsa. Megfulladt.

10. Sági Menyhért, Gicz. A rudba beakadt ló hasba rugta, ugy, hogy szörnyet halt.

11. Doboz István, Mezőhegyes. A gépszij elkapta és agyonzuzta.

12. Geletei László, Kökényesd. Orozva fejbeütötték.

13. Bauer Ferencz, M. Polány. A gőzcséplő agyonzuzta.

14. Sándor József, Pthrügy. Munkaközben a ló agyonrugta.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hangosan hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Ez az emberbaráti müködés buzditotta bizonynyal arra a főpásztorokat, főrendeket, nagybirtokosokat, az emberbaráti intézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban czoportosuljanak a segélypénztár alapitó tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy Felséges királyunk is annyi jóakarattal viseltetik azon intézmény iránt, mely kizárólag a föld népének istápolását és támogatását tüzte ki czélul.

---

volna kegyeivel. De ő szivből gyülölte a csapodárságot. És megvetette léha pajtásait, kik sóvárogtak apró kalandok után.

A leányt, bár jól tudta, hogy rangján alóli, őszintén szerette A szerelem pedig kizárja a józanságot.

Megesküdött korán elhunyt anyja emlékére, kinek képét örökre szivében hordja és kegyelettel őriz minden porszemet, mely ő reá emlékeztet.

A gyermeket oltalma alá vette és lelkiismereti kérdést csinált abból, hogy tőle telhetőleg ápolja. A kicsinyt oly helyre sikerült adnia, hol kitünő gondozásban részesült. És barátai nem tudták okát adni pajkos jókedvének, mikor a fejlődő, gügyögő apróság először ejtette ki csöppnyi száján — papa.

Oly forrón magához szoritotta, hogy a gyermek felsikoltott. A nevelőanyja rémülten szaladt ki a másik szobából.

— Nagyságos ur, hisz' igy megfojtja.

Hát még mikor a gyermek járni kezdett és a földről feltápászkodva eltipegett atyja ölébe.

Ha szabad ideje volt, vagy néhány percznyi időt szakithatott magának, benyitott a szegényes, de tiszta lakásba és legkellemesebb pillanatai voltak azok, mikor pajkos leánykáját czukorral sikerült rábirni, hogy térdeire üljön. Mohó csókjaival majd felfalta.

Hanem egyszerre jött a ragály hirtelen és váratlanul, mint a czikkázó gondolat. Tegnap még künn játszott a gyermek, apró leánykákkal ugrált, kergetődzött és ma undok fekélyek boritják kicsiny testét. Leirhatatlan volt az apa fájdalma Lázas izgatottsággal virrasztott gyermeke ágyánál.

A felesége, ki nem tudott a gyermek létezéséről, majd kétségbeesett.

De Árpád rendkivüli hivatali elfoglaltságával igazolta magát. És Árpád szavában senkinek sincs joga kételkedni.

A ragály öldöklő hatalma pedig elpusztitotta a gyermeket.

*

A csengőt valaki izgatottan megnyomja. A kicsi asszony andalgásában nem vette észre, amint az utczán jött. De alig fogja meg a kilincset, már a nyakába van.

Árpád nyugodt, mint rendesen, de szótlan és komor. A kicsi asszony egy édes titkot rejteget számára. Az talán eloszlatja a borut homlokáról. És fülébe sugja az édes titkot.

Árpád könnyüt sóhajt, aztán kezei közé fogva a szöszke asszony hamvas, üde arczát, csókot nyom hófehér homlokára.

HIREK.

— **Képviselő jelölés** A kis-czelli járási szabadelvü-párt mult vasárnap alakult meg a „Korona"-szállodában tartott pártgyülésen és ugyanekkor jelöltet is állitott dr. Maróthy László személyében. E pártgyülés lefolyásáról az alábbi tudósitásunkban számolunk be: A gyülést kevéssel három óra előtt dr. Pletnits Ferencz kis-czelli ügyvéd, mint a gyülést egybehivó bizottság egyik tagja nyitotta meg. Megnyitó beszédében röviden vázolta az összehivott gyülés czélját s kérte a jelenlevőket, hogy a szabadelvü-pártot alakitsák meg. A gyülés vezetésére korelnökül ajánlja Ajkay Gyulát. Ajkay éljenzés közben foglalta el az elnöki széket s jegyzőül ajánlotta Ostffy Lajost. Ajkay Gyula mint korelnök ezután hosszabb beszédben foglalkozott a szabadelvü-párt politikájáról, elért sikereivel s kérte a gyülést, mondja ki, hogy a kis-czelli szabadelvü-párt megalakult. A jelenvolt, mintegy 200 főre menő közönség, azután kimondta, hogy a pártot megalakultnak jelentik ki. Ezután a választásokat ejtették meg. Elnökül zajos éljenzéssel Ajkay Gyula lett megválasztva. Ajkay azonban hivatkozva többrendbeli elfoglaltságára, elnökül maga helyett Nagy János ostfi-asszonyfai birtokost ajánlotta. Éljenzés követte Ajkay szavait, mire Nagy János megköszönte a beléje helyezett bizalmat, szintén nagy elfoglaltságára való hivatkozással nem fogadta el az elnöki állást, hanem kérte Ajkayt annak megtartására. Végre Ajkay engedett a gyülés óhajának és elfogadta az elnökséget. Alelnökök lettek: Berzsenyi Dezső, Nagy János, dr. Porkoláb Mihály, Kósa Gusztáv. Jegyzőkül megválasztattak: Takács Ferencz, dr. Scheiber Zsigmond, Ostffy Lajos és dr. Brunner Ferencz. Ezután megalakitották községenkint a végrehajtó-bizottságot 3—4 taggal. Ennek megtörténte után, Ajkay Gyula, mint a már megalakult párt elnöke, lelkes beszédben képviselő-jelöltül dr. Maróthy László káldi nagybirtokost ajánlotta s inditványozta, hogy a gyülés válaszszon egy bizottságot, aki az éppen Kis-Czellben tartózkodó Maróthyt meghivja.

A bizottság nyomban megalakult és elment Maróthyhoz, hogy tudomására adja a gyülés határozatát s meghivja őt a gyülésre. Alig egy negyedóra mulva jött a gyülésre Maróthy László dr. az érte ment bizottsági tagok kiséretében, kit a terembe léptekor éljenzéssel fogadtak. Ajkay elnök szépen átgondolt beszédben adta tudtára dr. Maróthynak, hogy a megalakult kis-czelli szabadelvü-párt bizalma feléje fordult s őt kiáltotta ki jelöltül, kéri, hogy a jelöltséget fogadja el. Dr. Maróthy László rövid, talpraesett beszédben köszönte meg a beléje helyezett bizalmat, kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja s jelezte, hogy Széll Kálmán szabadelvü programmját vallja a magáénak, a jog, törvény és igazság zászlója alá szegődik és az alatt kiván harczolni. Dr. Maróthy beszédét zajosan megéljenezték. Ezután még Hertelendy Gyula beszélt hosszasan a gazdák érdekéről. Hertelendy beszéde befejeztével, elnöklő Ajkay Gyula rövid záró szavai után a gyülés feloszlott. A gyülésből Széll Kálmán miniszterelnökött táviratilag üdvözölték.

— **Milyen követ kell a pápócziaknak?** A mult vasárnap tartott szabadelvü párti gyülésre Pápóczról is bejött vagy két kocsi választó „polgártárs", hogy legszentebb alkotmányos jogaikat egyelőre a „kijelölésben" gyakorolják Mikor a gyülés vége felé ért, a jó pápócziak erősen emlegették a teremben kiállott nagy hőséget és érthető nyak- és nyelv-nyujtogatások közben adták tudtára mindeneknek, akiket illet és nem illet, hogy egy kis „alkotmányos" torok-öblögető bizony elcsuszna ebben a czudar hőséget terjesztő időben. Végre a kivánságuk teljesült, a mennyiben öt hordó jóféle árpa-lé került a csapra Es a jó pápócziak, kik a teremben hüségesen izzadtak, a söröshorhordóknál is hüségesen kitartottak. Mikor már száraz torkuk kissé megnedvesedett és nyelvük is jobban birta a szolgálatot, a kiszolgáló vendéglősnek is elkezdték a sör jóságát dicsérni, eközben rátérték a „küetre" is. És eképpen adták a vendéglősnek tudtára szivük szándékát: „Hát tuggya uram, ojan küet kő nekünk, ojan szabadelvü függetlenpárti«. Ez a pápócziak kivánsága a „küetre" vonatkozólag.

— **Dr. Győry Elek** a kis-czelli kerület 48-as és függetlenségi Kossuth-párt jelöltje elfogadta ujból a jelöltséget és arról az alábbi táviratban értesitette a pártvezetőséget: Bárdossy Imre, Kis-Czell. Takács Antal sürgönyét megkaptam és értesitettem, hogy jelölést köszönettel elfogadtam,

— **Hollóssy népünnepély.** A kis-czelli ipartestület Hollóssy Jusztinián, elhunyt kis-czelli apát emlékére, ma a tüzoltó-ligetben népünnepélyt rendez, Ladás Ferkó kis-czelli zenekara közreműködése mellett.

— **Tánczvigalom.** A kis-czelli polgári olvasókör és a kis-czelli férfi-dalkör saját pénztáruk javára 1901. évi julius hó 28-án a „Korona" szálloda kerti helyiségében hangverseuynyel egybekötött zártkörü tánczmulatságot rendeznek. Belépti dij: személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a szálloda nagytermében fog megtartatni. A zenét Sárközi Géza helybeli zenekara szolgáltatja.

— **Kis-czelli mizériák** czim alatt e becses lapok julius 7-iki számában egy közlemény jelent meg; tárgyalván a Martonné udvarán és Reich Imre kertje végén — Kis-Czell és Ságh községek között elhuzódó határt, azt állitván, hogy eme határ — mondjuk határ-árok-nak, mint a közlemény mondja — levezető csatornája volt a vizeknek a Marczalba. Igaz, hogy árok a Rosenberger házától kezdve Reich Imre kertje végéig. De azután már nem árok; mert azontul határ, és pedig magas határ, mely egy öles magasságban állja utját a netán addig elfolyó viznek és semmi nyóma sincs annak, hogy ez valaha a Marczalba levezető csatornánl szolgálhatott volna az összegyülemlő vizeknek. Én ily tartalmu, valótlan közleményt közrebocsátani nem mernék; mert attól félnék, hogy az „önzés" által elvakitott, beteges elméjü, hiszterikus gondolkodásu jelzővel tisztelnek meg; és tartanék tőle, hogy megfigyelés ala kerülök, mert 1-ször ez határ és soha sem a Marczalba, sem máshová vizvezető csatorna-medrül nem szolgálhatott, mert ennek csak beteges képzelődésben, de a természetben nyomát találni nem lehet. 2-szor. Czikkiró ur alighanem hadilábon áll a fizikával, mert a Rosenberger házától a Marton házánál levő hidig emelkedő legalább 160—180 czentiméter magasságot mibe sem veszi, vagy nem látja és képzeli, hogy a viz mesterséges eszközök nélkül a dombnak veszi majd utját. 3-szor. A hidnál megfenecklett vizről is megemlékezik és tán soha sem szemlélte meg a Marton ház udvarán még a kánikulában is örökösen tespedő és rothadó vizet. Ez igazán melegágya a miazmak millióinak; minthogy az oda befolyó viz a Reich Imre kertjénél levő dombot átugorni sehogy sem akarja. Tán czikkiró ur megtudná büvölni a vizet, hogy átugorja a partot. Igaz, hogy a vizet egy öles mély árok ásása mellett Reich Imre kertje végeig be lehet vezetni; de tovább sehogy sem, mindaddig, mig e mély árkot tovább nem ásák Rosenberger szántóföldjén kezdve a Marczalig tán 2—3 kilometer hosszuságban. Azonban a kő-hid déli részén behullott föld eltávolitásával csak annyit lehet elérni, hogy Martonné udvarán több viz fog elrothadni és büzt terjeszteni, mint ma; de lefolyást semmi módon elő nem segitettünk. Ez a való, tisztelt czikkiró, nem amit közleménye tartalmaz.

— **Az előljáróság** figyelmébe ajánljuk a Ferencz-József-utczai árkot, melyben nyakig érő gáz van már. Egy kis tisztogatás nem ártana neki.

— **A Sághegyről.** A Sághegyen a szőlő igen szép, alig van tőke, melyen szőlő ne volna. A vesszők különösen szépek, nagyok, jól kifejlettek. — Egyes szőlőkben található néhány kipusztulófélben levő tőke, melyből sokan filloxszerára következtetnek. Emiatt jelentést tettek a szőlészeti felügyelőnek, kit legközelebb várnak a szőlőhegy megvizsgálására.

— **Uj lap Szombathelyen.** Augusztus hóban Szombathelyen ismét egy uj lap indul meg, Füredi Béla ismert vidéki hirlapiró szerkesztésében. A lap czime: „Szombathelyi Friss Ujság" lesz. Megjelenik naponta hat oldalon.

— **Életunt leány.** Görög Sándor kocsi-i kisbirtokos fiatal leánya, a mult vasárnap az udvaron levő kutjokba ugrott. Szerencsére, hamarosan észrevették tettét s még élve huzták ki a kutból. Esés közben kevés zuzódást szenvedett a leány.

— **Nyitvános nyugtázás.** A mult hó 30-án tartott tüzoltó-mulatságon felülfizetni szivesek voltak és ezzel a tüzoltó-egylet pénztárát gyarapitották:

Molnár János vonatvezető, Radó Dénes (Sömjén), Deim Sándorné 10—10 korona, Dr. Pletnits Ferencz 9 kor., Kauders Ferencz 6 kor., Pick és Winterstein (Bpest), Bisiczky Ödön 5—5 kor., Farkas János, dr. Brunner Ferencz, Vágner Lőrincz, özv. Gayer Gyuláné, Karácsony Lajos, Idsb Reich Imre 4—4 korona, Szalay József, Nagy Gyula, Permay Ignácz, Vidi János, Nagy József körjegyző 3—3 kor., Klaffel Gyula, Fábján Dezső, Mészáros János, Grósz Károly, Illés István, Jakab Bódog, özv. Bátoriné, Nunkovics Dénes (Magyar-Gencs), Kraüsz Mihály, Hoffmann Samu, Wittmann Adolf, Hofhauser Sándor, dr. Hetyesy Elek, Lichtenstein Armuth, Pathy Jónás, Szalay Lajos, Gefin Lajos, özv. Groszné, Laluch Ferencz, Nagy Pál biztos, Jánosa Pál, Szarka József, Berger Ferencz, Neumann József, N. N. 2—2 kor., Bosta János, Gercsy Ferencz 1·60—1·60 kor., Német Gyula, (Pápa), Barabás István, (Vasvár), Horeczky Gyula; (Csánig), Róth Kálmán (Uraujfalu), Trauner Lipót (Paba), Csik Károly, (Pápa) 1·40—1·40 kor., Klapper Gyula, Gáspár Kálman 1·20—1·20 kor., Vadászy Pál (Izsákfa), Szalay Gyula, Vas János, Jugovics Imre, Edelény Gyula. Pálovics József, Schütz Gyula, Reif Dávid, Heimler Károly, Kohn Sándor, Loránt Gyula, Neuhauser Imre, Kondor József, Szabó Péter, Steyerer Gyula, Erneszt József (Szombathely), Mizeri Sándor, Honig Sámuel, Péter Mihaly, Lencz József, Kiss Ferencz, Molnár Lajos, Molnár Miklós (Szombathely), Steiner Rudolf, Domján Lajos (Posfa), Landherr József, Seyler Antal, Szinger Ignácz, Heimler Ernő, Király János, Merkly Ede, Weisz Adolf, Hiller Mór, Katona Fülöp, Benkő Ferencz, Horváth József, Spieler Ede, Kis János, Weiler Gáspár, Blettler Pál, Kreiner József, Horváth József csizmadia, Tóth István 1—1 kor., Kaufman Henrik, Béry (Jákfa), Günsberger Sándor (Ság), Péter Mihályné, Németh Márkus 60—60 fillér, Pödör János (Csánig), Hegyi György (Ikervár), Szente Ödön (Pápa), Edelény József (Pápa), Molnár Lajos (Pápa). Fogel Mátyás (Pápa), Fogel Mihály (Pápa), Kövessy József, Lichtenschtein Gusztáv 40—40 fillér, Venesz Sándor, Stern Mihály 20—20 fillér. — Lezáráskor maradt tiszta jövedelem 280 korona 56 fillér. Utólagos előfizetők: Remete Dénes 10 korona és Altstädler József 5 korona.

— **A postáról.** F. hó 1-től kezdve a postai szolgálat a következő: Felvevő-szolgálat köznapokon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig: minden küldemény-faj d. e., utalvány és takarék-pénztári feladás csak d. u. 5-ig. Vasár és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig, d. u. csak leadás 3 óráig. Távirda köznapokon reggel 8-tól megszakitás nélkül este 6 ig. Vasár és ünnepnapokon d. e. 8½—11½-ig, d. u. 2—3 óráig.

— **Rendelet a munkaszünet megtartásáról.** A belügyminiszter a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz: Panaszok merültek fel arra nézve, hogy az állami egyedárusági czikkek eladásával is foglalkozó kereskedők a munkaszüneti törvénynyel szemben rendszeres visszaéléseket követnek el, amennyiben az egyedárusági czikkek elárusitásának örve alatt nyitva tartott üzleteikben a munkaszünet tartama alatt nemcsak az állami egyedáruság czikkeit, szeszes italokat és dohánynemüeket, hanem kereskedelmi üzletük egyéb áruit is kiszolgáltatják s ily módon nemcsak kijátszák a munkaszüneti törvény rendelkezéseit, hanem egyuttal állami egyedárusági czikkek eladásával nem foglalkozó üzlettársaikkal szemben jogosulatlan versenyt fejtenek ki. Ezen visszaélések lehető megakadályozása czéljából felhivom a törvényhatóságot, miszerint intézkedjék az iránt, hogy a rendőrhatóságok a kérdéses kereskedőket, a legszigorubb ellenőrzés alatt tartsák s mihelyt arról győződnek meg, hogy egyes kereskedők az egyedárusági czikkek tekintetében élvezett kivételes állapottal visszaélve, az egyedárusági, valamint a 14837/92. sz. kereskedelmügyi miniszteri rendelet V. pontjában megnevezett egyéb áruczikkeken, ugymint gyufa, szivarkapapir, szipka stb. kivül más áruczikkeket is szolgáltatnak ki a vevőközönség részére, az elkövetett kihágások megtorlasa iránt haladétalanul intézkedjenek.

Épp ezért tömörülni kell, hogy az élet viszontagságaival szembeszállhassunk. Ha egy egyén emeli fel szavát, az még az országra nézve nem bir sulylyal, de ha az egyénekből alkotott tömeg sulyt ad fellépésének s követeli, hogy meghallgassák, az már félelmetes az ország jólétére nézve. Mert ha a tömeg a maga szükséglete szerinti méltányos jogokat akarja és kéri, annak erkölcsi alapja van és ügyük vesztett nem lehet. Amely követeléseknek pedig van erkölcsi alapja, azok emberi jog szerint elvitázhatatlanok és rokonszenvre érdemesek.

A zászló, amelyen ezen emberi jog szerinti követelések vannak felirva, az tiszta és becsülésreméltó a társadalom és kormány részéről egyaránt.

A kisiparosok és az állami tisztviselők tehát jogosan tüzték ki zászlójukat, hogy azok gyülekezzenek mögéje, akik egygyé és erőssé akarnak lenni az elérhető czélok felé való tisztességes, komoly, férfias törekvésben.

És ha e zászló körül békés küzdelem, vértelen harcz fog folyni az egyesnek és az összességnek érdekeiért, ugy az áldás nem fog elmaradni.

A magyar társadalomnak, a kormányvak azonositani kell magukat a küzdők létérdekeivel, hogy mig egyrészt — a szocializmus meggátlása czéljából — odasegitsék őket a méltányosan elérhető jogok és előnyök földjére, addig másrészt őrködjenek a fölött, hogy meggondolatlanság, félrevezetés ne késztese őket igazságtalan, erőszakos tettekre,

Vegye kezébe tehát az ügyet a kormány, s járjon közbe, hogy minden nagyobb forrongás és vérfolyás nélkül haladhasson e sokat szenvedett haza azokon az utakon, melyeken ezer éve halad a boldogulás, jólét felé.

Gerő Ernő.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Egy kis beszámoló. —

Még csak alig félesztendeje annak, hogy az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár — ez a legujabb emberbaráti intézmény — életbelépett és már is fényes bizonyitékát adta annak, hogy milyen égető szükség volt nálunk ennek a segélypénztárnak a megalakitására.

Ugyan mi is a czélja ennek az intézménynek?

Ujra felteszszük ezt a fontos kérdést, mert mig ezt nem tudjuk, nem érthetjük meg igazi jótékony hatását.

Ennek az emberbaráti intézménynek az a czélja, hogy a földmives embert, aki napról-napra való keresményéből vagyont nem gyüjthet, öregsége idejére megbiztositsa afelől, hogy nem irgalom-kenyéren kell tengődnie. Vagy ha baleset éri, akkor sem fog sem maga, sem családja nyomoruságra jutni. Mert a segélypénztár tagjait vagy ezek halála esetén ezek feleségét és gyermekeit segélyezi, gyámolitja.

Aki tehát tagja a segélypénztárnak, az nyugodtan végezi nehéz munkáját, mert nem gyötri őt az örökös gond, hogy mi lesz hitvesével, apró gyermekeivel, ha munkabiró karja ellankad és a kasza, kapa ki esik kezéből.

A segélypénztár félesztendős müködése világosan bizonyitja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak hat hónapja, hogy a segélypénztár hasznos müködését megkezdte és már eme rövid idő alatt 203 földmives jutott abba a szomoru helyzetbe, hogy jó tétemenyét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalom kenyéren tengődni.

A beállott baleset 14 földmivelőt megölt. Mind a 14 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd segélypénztár 1901. évi január hónap óta baleset miatt való halál esetében a következők családjának adott 400—400 korona segélyt:

1. Csirke Mátyás, Tápió-Szele. A tehén ugy megrugta, hogy hasában belső vérzést kapott.

2. György András, Tápió Györgye. Fegyvere véletlenül elsült, ugy, hogy a golyó szivébe furódott.

3. Kúm János, Szemcse-Csehi. Pinczeásás közben a föld reászakadt

4. Bazsó János, Szend. Szalmásszekérről egy keritésre esett, melynek léczei hasába furódtak.

5. Szalai János, Pápa. Az eldőlt pajtakapu agyonütötte.

6. Kovács Péter, Kis-Récze. Meggyilkolták.

7. Kovács Imre, Nádudvar. Gabonával megrakott szekérről lebukott, a kerekek keresztül mentek rajta.

8. Spos Balázs, Solymos. Az erdőben agyonlőve találták.

9. Bogdán Sándor, Felső-Józsa. Megfulladt.

10. Sági Menyhért, Gicz. A rudba beakadt ló hasba rugta, ugy, hogy szörnyet halt.

11. Doboz István, Mezőhegyes. A gépszij elkapta és agyonzuzta.

12. Geletei László, Kökényesd. Orozva fejbeütötték.

13. Bauer Ferencz, M. Polány. A gőzcséplő agyonzuzta.

14. Sándor József, Pthrügy. Munkaközben a ló agyonrugta.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hangosan hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Ez az emberbaráti müködés buzditotta bizonynyal arra a főpásztorokat, főrendeket, nagybirtokosokat, az emberbaráti intézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban czoportosuljanak a segélypénztár alapitó tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy Felséges királyunk is annyi jóakarattal viseltetik azon intézmény iránt, mely kizárólag a föld népének istápolását és támogatását tüzte ki czélul.

---

volna kegyeivel. De ő szivből gyülölte a csapodárságot. És megvetette léha pajtásait, kik sóvárogtak apró kalandok után.

A leányt, bár jól tudta, hogy rangján alóli, őszintén szerette A szerelem pedig kizárja a józanságot.

Megesküdött korán elhunyt anyja emlékére, kinek képét örökre szivében hordja és kegyelettel őriz minden porszemet, mely ő reá emlékeztet.

A gyermeket oltalma alá vette és lelkiismereti kérdést csinált abból, hogy tőle telhetőleg ápolja. A kicsinyt oly helyre sikerült adnia, hol kitünő gondozásban részesült. És barátai nem tudták okát adni pajkos jókedvének, mikor a fejlődő, gügyögő apróság először ejtette ki csöppnyi száján — papa.

Oly forrón magához szoritotta, hogy a gyermek felsikoltott. A nevelőanyja rémülten szaladt ki a másik szobából.

— Nagyságos ur, hisz' igy megfojtja.

Hát még mikor a gyermek járni kezdett és a földről feltápászkodva eltipegett atyja ölébe.

Ha szabad ideje volt, vagy néhány perczenyi időt szakithatott magának, benyitott a szegényes, de tiszta lakásba és legkellemesebb pillanatai voltak azok, mikor pajkos leánykáját czukorral sikerült rábirni, hogy térdeire üljön. Mohó csókjaival majd felfalta.

Hanem egyszerre jött a ragály hirtelen és váratlanul, mint a czikkázó gondolat. Tegnap még künn játszott a gyermek, apró leánykákkal ugrált, kergetődzött és ma undok fekélyek boritják kicsiny testét. Leirhatatlan volt az apa fájdalma Lázas izgatottsággal virrasztott gyermeke ágyánál.

A felesége, ki nem tudott a gyermek létezéséről, majd kétségbeesett.

De Árpád rendkivüli hivatali elfoglaltságával igazolta magát. És Árpád szavában senkinek sincs joga kételkedni.

A ragály öldöklő hatalma pedig elpusztitotta a gyermeket.

*

A csengőt valaki izgatottan megnyomja. A kicsi asszony andalgásában nem vette észre, amint az utczán jött. De alig fogja meg a kilincset, már a nyakába van.

Árpád nyugodt, mint rendesen, de szótlan és komor. A kicsi asszony egy édes titkot rejteget számára. Az talán eloszlatja a borut homlokáról. És fülébe sugja az édes titkot.

Árpád könnyüt sóhajt, aztán kezei közé fogva a szöszke asszony hamvas, üde arczát, csókot nyom hófehér homlokára.

HIREK.

— **Képviselő jelölés** A kis-czelli járási szabadelvü-párt mult vasárnap alakult meg a „Korona"-szállodában tartott pártgyülésen és ugyanekkor jelöltet is állitott dr. Maróthy László széméjjében. E pártgyülés lefolyásáról az alábbi tudósitásunkban számolunk be: A gyülést kevéssel három óra előtt dr. Pletnits Ferencz kisczelli ügyvéd, mint a gyülést egybehivó bizottság egyik tagja nyitotta meg. Megnyitó beszédében röviden vázolta az összehivott gyülés czélját s kérte a jelenlevőket, hogy a szabadelvü-pártot alakitsák meg. A gyülés vezetésére korelnökül ajánlja Ajkay Gyulát. Ajkay éljenzés közben foglalta el az elnöki széket s jegyzőül ajánlotta Ostffy Lajost. Ajkay Gyula mint korelnök ezután hosszabb beszédben foglalkozott a szabadelvü-párt politikájáról, elért sikereivel s kérte a gyülést, mondja ki, hogy a kis-czelli szabadelvü-párt megalakult. A jelenvolt, mintegy 200 főre menő közönség, azután kimondta, hogy a pártot megalakultnak jelentik ki. Ezután a választásokat ejtették meg. Elnökül zajos éljenzéssel Ajkay Gyula lett megválasztva. Ajkay azonban hivatkozva többrendbeli elfoglaltságára, elnökül maga helyett Nagy János ostfi-asszonyfai birtokost ajánlotta. Éljenzés követte Ajkay szavait, mire Nagy János megköszönte a beléje helyezett bizalmat, szintén nagy elfoglaltságára való hivatkozással nem fogadta el az elnöki állást, hanem kérte Ajkayt annak megtartására. Végre Ajkay engedett a gyülés óhajának és elfogadta az elnökséget. Alelnökök lettek: Berzsenyi Dezső, Nagy János, dr. Porkoláb Mihály, Kósa Gusztáv. Jegyzőkül megválasztattak: Takács Ferencz, dr. Scheiber Zsigmond, Ostffy Lajos és dr. Brunner Ferencz. Ezután megalakitották községenkint a végrehajtó-bizottságot 3—4 taggal. Ennek megtörténte után, Ajkay Gyula, mint a már megalakult párt elnöke, lelkes beszédben képviselő-jelöltül dr. Maróthy László káldi nagybirtokost ajánlotta s inditványozta, hogy a gyülés válaszszon egy bizottságot, aki az éppen Kis-Czellben tartózkodó Maróthyt meghivja.

A bizottság nyomban megalakult és elment Maróthyhoz, hogy tudomására adja a gyülés határozatát s meghivja őt a gyülésre. Alig egy negyedóra mulva jött a gyülésre Maróthy László dr. az érte ment bizottsági tagok kisiméretében, kit a terembe léptekor éljenzéssel fogadtak. Ajkay elnök szépen átgondolt beszédben adta tudtára dr. Maróthynak, hogy a megalakult kisczelli szabadelvü-párt bizalma feléje fordult s őt kiáltotta ki jelöltül, kéri, hogy a jelöltséget fogadja el. Dr. Maróthy László rövid, talpraesett beszédben köszönte meg a beléje helyezett bizalmat, kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja s jelezte, hogy Széll Kálmán szabadelvü programmját vallja a magáénak, a jog, törvény és igazság zászlója alá szegődik és az alatt kiván harczolni. Dr. Maróthy beszédét zajosan megéljenezték. Ezután még Hertelendy Gyula beszélt hosszasan a gazdák érdekéről. Hertelendy beszéde befejeztével, elnöklő Ajkay Gyula rövid záró szavai után a gyülés feloszlott. A gyülésből Széll Kálmán miniszterelnököt táviratilag üdvözölték.

— **Milyen követ kell a pápózciaknak?** A mult vasárnap tartott szabadelvü párti gyülésre Pápóczról is bejött vagy két kocsi választó „polgártárs", hogy legszentebb alkotmányos jogaikat egyelőre a „kijelölésben" gyakorolják Mikor a gyülés véget ért, a jó pápózciak erősen emlegették a teremben kiállott nagy hőséget és érthető nyak- és nyelv-nyujtogatások közben adták tudtára mindeneknek, akiket illet és nem illet, hogy egy kis „alkotmányos" torok-öblögető bizony elcsuszna ebben a czudar hőséget terjesztő időben. Végre a kivánságuk teljesült, a mennyiben öt hordó jóféle árpa-lé került a csapra Es a jó pápózciak, kik a teremben hüségesen izzadtak, a söröshorhordóknál is hüségesen kitartottak. Mikor már száraz torkuk kissé megnedvesedett és nyelvük is jobban birta a szolgálatot, a kiszolgáló vendéglősnek is elkezdték a sör jóságát dicsérni, közben ráterték a „küetre" is. És eképpen adták a vendéglősnek tudtára szivük szándékát: „Hát tuggya uram, ojan küet kő nekünk, ojan szabadelvü függetlenpárti«. Ez a pápózciak kivánsága a „küetre" vonatkozólag.

— **Dr. Győry Elek** a kis-czelli kerület 48-as és függetlenségi Kossuth-párt jelöltje elfogadta ujból a jelöltséget és arról az alábbi táviratban értesitette a pártvezetőséget: Bárdossy Imre, Kis-Czell. Takács Antal sürgönyét megkaptam és értesitettem, hogy jelölést köszönettel elfogadtam,.

— **Hollóssy népünnepély.** A kis-czelli ipartestület Hollóssy Jusztinián, elhunyt kisczelli apát emlékére, ma a tüzoltó-ligetben népünnepélyt rendez, Ladás Ferkó kis-czelli zenekara közreműködése mellett.

— **Tánczvigalom.** A kis-czelli polgári olvasókör és a kis-czelli férfi-dalkör saját pénztárak javára 1901. évi julius hó 28-án a „Korona" szálloda kerti helyiségében hangverseunyel egybekötött zártkörü tánczmulatságot rendeznek. Belépti dij: személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a szálloda nagytermében fog megtartatni. A zenét Sárközi Géza helybeli zenekara szolgáltatja.

— **Kis-czelli mizériák** czim alatt e becses lapok julius 7-iki számában egy közlemény jelent meg; tárgyalván a Martonné udvarán és Reich Imre kertje végén — Kis-Czell és Ságh községek között elhuzódó határt, azt állitván, hogy eme határ — mondjuk határ-árok-nak, mint a közlemény mondja — levezető csatornája volt a vizeknek a Marczalba. Igaz, hogy árok a Rosenberger házától kezdve Reich Imre kertje végéig. De azután már nem árok; mert azontul határ, és pedig magas határ, mely egy öles magasságban állja utját a netán addig elfolyó viznek és semmi nyóma sincs annak, hogy ez valaha a Marczalba levezető csatornánl szolgálhatott volna az összegyülemlő vizeknek. Én ily tartalmu, valótlan közleményt közrebocsátani nem mernék; mert attól félnék, hogy az „önzés" által elvakitott, beteges elméju, hiszterikus gondolkodásu jelzővel tisztelnek meg; és tartanék tőle, hogy megfigyelés ala kerülök, mert 1-ször ez határ és soha sem a Marczalba, sem máshová vizvezető csatorna-medrül nem szolgálhatott, mert ennek csak beteges képzelődésben, de a természetben nyomát találni nem lehet. 2-szor. Czikkiró ur alighanem hadilábon áll a fizikával, mert a Rosenberger házától a Marton házánál levő hidig emelkedő legalább 160—180 czentiméter magasságot mibe sem veszi, vagy nem látja és képzeli, hogy a viz mesterséges eszközök nélkül a dombnak veszi majd utját. 3-szor. A hidnál megfenecklett vizről is megemlékezik és tán soha sem szemlélte meg a Marton ház udvarán még a kánikulában is örökösen tespedő és rothadó vizet. Ez igazán melegágya a miazmak milliióinak; minthogy az oda befolyó viz a Reich Imre kertjénél levő dombot átugorni sehogy sem akarja. Tán czikkiró ur megtudná büvölni a vizet, hogy átugorja a partot. Igaz, hogy a vizet egy öles mély árok ásása mellett Reich Imre kertje végéig be lehet vezetni; de tovább sehogy sem, mindaddig, mig e mély árkot tovább nem ássak Rosenberger szántóföldjén kezdve a Marczalig tán 2—3 kilometer hosszuságban. Azonban a kő-hid déli részén behullott föld eltávolitásával csak annyit lehet elérni, hogy Martonné udvarán több viz fog elrothadni és büzt terjeszteni, mint ma; de lefolyást semmi módon elő nem segitettünk. Ez a való, tisztelt czikkiró, nem amit közleménye tartalmaz.

— **Az előljáróság** figyelmébe ajánljuk a Ferencz-József-utczai arkot, melyben nyakig érő gaz van már. Egy kis tisztogatás nemártana neki.

A Sághegyről. A Sághegyen a szőlő igen szép, alig van tőke, melyen szőlő ne volna. A vesszők különösen szépek, nagyok, jól kifejlettek. — Egyes szőlőkben található néhány kipusztulóféleben levő tőke, melyből sokan filiokszerára következtetnek. Emiatt jelentést tettek a szőlőszeti felügyelőnek, kit legközelebb várnak a szőlőhegy megvizsgálására.

— **Uj lap Szombathelyen.** Augusztus hóban Szombathelyen ismét egy uj lap indul meg, Füredi Béla ismert vidéki hirlapiró szerkesztésében. A lap czime: „Szombathelyi Friss Ujság" lesz. Megjelenik naponta hat oldalon.

— **Életunt leány.** Görög Sándor kocsi-i kisbirtokos fiatal leánya, a mult vasárnap az udvaron levő kutjokba ugrott. Szerencsére, hamarosan észrevették tettét s még élve huzták ki a kutból. Esés közben kevés zuzódást szenvedett a leány.

— **Nyitvános nyugtázás.** A mult hó 30-án tartott tüzoltó-mulatságon felülfizetni szivesek voltak és ezzel a tüzoltó-egylet pénztárát gyarapitották:

Molnár János vonatvezető, Radó Dénes (Sömjén), Deim Sándorné 10—10 korona, Dr. Pletnits Ferencz 9 kor., Kauders Ferencz 6 kor., Pick és Winterstein (Bpest), Bisiczky Ödön 5—5 kor., Farkas János, dr. Brunner Ferencz, Vágner Lőrincz, özv. Gayer Gyuláné, Karácsony Lajos, Idsb Rejch Imre 4—4 korona, Szalay József, Nagy Gyula, Permay Ignácz, Vidi János, Nagy József körjegyző 3—3 kor., Klaffel Gyula, Fábján Dezső, Mészáros János, Grósz Károly, Illés István, Jakab Bódog, özv. Bátoriné, Nunkovics Dénes (Magyar-Gencs), Krausz Mihály, Hoffmann Samu, Wittmann Adolf, Hofhauser Sándor, dr. Hetyesy Elek, Lichtenstein Armuth, Pathy Jónás, Szalay Lajos, Gefin Lajos, özv. Groszné, Laluch Ferencz, Nagy Pál biztos, Jánosa Pál, Szarka József, Berger Ferencz, Neumann József, N. N. 2—2 kor., Bosta János, Gercsy Ferencz 1·60—1·60 kor., Német Gyula, (Pápa), Barabás István, (Vasvár), Horeczky Gyula; (Csánig), Róth Kálmán (Urajfalu), Trauner Lipót (Pába), Csik Károly, (Pápa) 1·40—1·40 kor., Klapper Gyula, Gáspár Kálman 1·20—1·20 kor., Vadászy Pál (Izsákfa), Szalay Gyula, Vas János, Jugovics Imre, Edelény Gyula. Pálovics József, Schütz Gyula, Reif Dávid, Heimler Károly, Kohn Sándor, Loránt Gyula, Neuhauser Imre, Kondor József, Szabó Péter, Steyerer Gyula, Erneszt József (Szombathely), Mizeri Sándor, Honig Sámuel, Péter Mihály, Lencz József, Kiss Ferencz. Molnár Lajos, Molnár Miklós (Szombathely), Steiner Rudolf, Domján Lajos (Posfa), Landherr József, Seyler Antal, Szinger Ignácz, Heimler Ernő, Király János, Merkly Ede, Weisz Adolf, Hiller Mór, Katona Fülöp, Benkő Ferencz, Horváth József, Spieler Ede, Kis János, Weiler Gáspár, Blettler Pál, Kreiner József, Horváth József csizmadia, Tóth István 1—1 kor., Kaufman Henrik, Béry (Jákfa), Günsberger Sándor (Ság), Péter Mihályné, Németh Márkus 60—60 fillér, Pödör János (Csánig), Hegyi György (Ikervár), Szente Ödön (Pápa), Edelény József (Pápa), Molnár Lajos (Pápa). Fogel Mátyás (Pápa), Fogel Mihály (Pápa), Kövessy József, Lichtenschtein Gusztáv 40—40 fillér. Venesz Sándor, Stern Mihály 20—20 fillér. — Lezáráskor maradt tiszta jövedelem 280 korona 56 fillér. Utólagos előfizetők: Remete Dénes 10 korona és Altstädler József 5 korona.

— **A postáról.** F. hó 1-től kezdve a postai szolgálat a következő: Felvevő-szolgálat köznapokon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig: minden küldemény-faj d. e., utalvány és takarék-pénztári feladás csak d. u. 5-ig. Vasár és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig, d. u. csak leadás 3 óráig. Távirda köznapokon reggel 8-tól megszakitás nélkül este 6 ig. Vasár és ünnepnapokon d. e. $8^1/_2$—$11^1/_2$-ig, d. u. 2—3 óráig.

— **Rendelet a munkaszünet megtartásáról.** A belügyminiszter a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz: Panaszok merültek fel arra nézve, hogy az állami egyedárusági czikkek eladásával is foglalkozó kereskedők a munkaszüneti törvénynyel szemben rendszeres visszaéléseket követnek el, amennyiben az egyedárusági czikkek elárusitásának örve alatt nyitva tartott üzleteikben a munkaszünet tartama alatt nemcsak az állami egyedáruság czikkeit, szeszes italokat és dohánynemüeket, hanem kereskedelmi üzletük egyéb áruit is kiszolgáltatják s ily módon nemcsak kijatszák a munkaszüneti törvény rendelkezéseit, hanem egyuttal állami egyedárusági czikkek eladásával nem foglalkozó üzlettársaikkal szemben jogosulatlan versenyt fejtenek ki. Ezen visszaélések lehető megakadályozása czéljából felhivom a törvényhatóságot, miszerint intézkedjék az iránt, hogy a rendőrhatóságok a kérdéses kereskedőket a legszigorubb ellenőrzés alatt tartsák s mihelyt arról győződnek meg, hogy egyes kereskedők az egyedárusági czikkek tekintetében élvezett kivételes állapottal visszaélve, az egyedárusági, valamint a 14837/92. sz. kereskedelmügyi miniszteri rendelet V. pontjában megnevezett egyéb áruczikkeken, ugymint gyufa, szivarkapapir, szipka stb. kivül más áruczikkeket is szolgáltatnak ki a vevőközönség részére, az elkövetett kihágások megtorlasa iránt haladétalanul intézkedjenek.

1627/1901. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kis czelli kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság ezennel közhirré teszi, hogy Ötvös Jánosné szül. Encsei Zsuzsánna végrehajtatónak Gujgiczer Anna férj. Nagy Molnár Istvánné végrehajtást szenvedő ellen 108 kor. 60 fillér már megállapitott költség és 30 kor. 10 fillér jelen árverés kérvényi költségek erejéig a kem. hőgyészi 145. sz. tjkvben 234. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége, illetve a végrehajtási törv 156 § a alapján az egész ingatlan 156. kor., a kem. hőgyészi 351. sz. tjkvben 223/a. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége 21 kor., a kem. hőgyészi 351. sz. tjkvben 338. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége 19 kor., a kem.-hőgyészi 351. sz. tjkvben 352. hrsz. ingatlanból ugyanannak 1/28 ad résznyi illetősége 22 kor., a kem.-hőgyészi 35. sz. tjkvben 55. hrsz., 21. házsz. ingatlanból ugyanannak 1/28 ad résznyi illetősége 50 kor., a kem.-hőgyészi 35 sz. tjkvben 231. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége, illetve a a végr. törv. 156. § a alapján az egész ingatlan 203 kor., a kem.-hőgyészi 35. sz. tjkvben 351/b. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége 235 kor., a kem hőgyészi 35. sz. tjkvben 351/a/1. hrsz. ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi egész ingatlan 145 kor., a kem. hőgyészi 35. sz. tjkvben 233. hrsz. alatti ingatlanból Gujgiczer Anna 1/28 ad résznyi illetősége, illetve a végr. törv. 156. § a alapján az egész ingatlan 212 kor. kikiáltási árban nyilvános birói árverésen eladatni fog.

Az árverés megtartására határidőül:

1901. (ezerkilenczszázegy) évi augusztus hó 9. (kilenczedik) napjának délelőtt 9 órája

Kem. Hőgyész község házához kitüzetik.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénz fejében a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 2 hó alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Kem. Hőgyész községházánál tekinthetők meg.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Kis-Czell, 1901. évi május hó 28.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Az összes kiállitásokon csakis legelső dijjal kitüntetett és a legelőkelőbb orvosi szaktekintelyek által legtöbbször ajánlott

Eszterházy-cognac-ot

t. vevőimnek figyelmébe ajánlom:

Németh Emil

füszerkereskedő.

Kis Czell.

4—20

448/901.

Árverési hirdetmény.

Alulirott felügyelőség részéről közhirré tétetik, hogy a vallás alap tulajdonát képező Veszprém vármegye Somlóvásárhely községben lévő korcsma épület és Vasvár megye Karakó községben lévő korcsma-épület 1902. január 1 től 1904. deczember hó 31 ig nyilvános zártajánlatu versenytárgyalás utján

folyó évi julius hó 18 án délelőtt 10 órakor

a somlóvásárhelyi felügyelőségi irodában bérbe fog adatni.

Az 1 kor. bélyeggel ellátott zártaján latokban a beigért évi bér összeg szám és betüvel világosan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket is merni és azoknak magát alávetni.

A somlóvásárhelyi korcsma bérletére beadandó zártajánlathoz 145 kor., a karakói korcsma bérletére beadandó zártajánlathoz pedig 40 korona készpénz, vagy ezen összegeknek megfelelő és elfogadható állampapir csatolandó.

A beadott ajánlatok közti szabad választási jog a beigért bérösszegre való tekintet nélkül a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. k. mtnisztériumnak tartatik fenn.

A bérleti feltételek alólirott felügyelőségnél Somlóvásárhelyen megtekinthetők.

Kir. közalap gazd. felügyelőség.

3—3

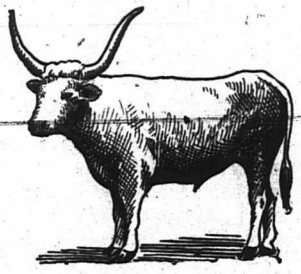

Klein és Spitzer

szarvasmarha kereskedők

KIS-CZELL.

Megvételre ajánlanak a t. uraságoknak és a n. é. gazdaközönségnek első rendü kifogástalan minőségü

Erdélyi igás ökröket

versenyképes árakon.

Előjegyzéseket s levélbeli megrendeléseket elfogadnak

Klein és Spitzer

kereskedők, Kis-Czell.

ÉRTESITÉS!

Tisztelettel van szerencsém KEMENESALJA mélyen tisztelt közönségének szives tudomásul adni, hogy **KIS-CZELL legrégibb és legismertebb szálloda vendéglőjét, a**

„Sas“ szálloda-vendéglőt

e hét folyamán **átvettem** és azt **ujonnan felszerelve megnyitottam.**

E téren szerzett bőséges tapasztalataim folytán, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a mélyen tisztelt közönség igényeinek minden tekintetben megfelelhetek. — Főtörekvésem odairányul, hogy **jó konyhával,** kitünő **sági** és **somlyói** borokkal szolgálhassak tisztelt vendégeimnek mérsékelt, jutányos árakon.

Szobák olcsó áron kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam kész szolgájuk:

3—5

BALINT ISTVÁN

a »SAS«-szálloda bérlője.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.